

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2023. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 7:
ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ 2

I – ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Компанија „А“ стекла је 100% акција извјештајног ентитета „Б“ за шта је укупно издвојено 2.100.000 КМ. Фер вриједност имовине компанија „Б“ износи 2.340.000 КМ, док фер вриједност обавеза износи 420.000 КМ. Стечени гоодвилл износи:**
 - a) 240.000 КМ
 - b) -240.000 КМ
 - c) 180.000 КМ
 - d) -180.000 КМ

- 2. Извјештајни ентитет „АЛФА“ остварио је нето добит у износу од 360.000 КМ. У законске резерве издвојено је 5%, док је скупштина изгласала да се из нето добитка исплати 80% дивиденде. Износ нераспоређеног (задржаног) добитка који је преноси у задржану добит износи:**
 - a) 54.000 КМ
 - b) 72.000 КМ
 - c) 68.400 КМ
 - d) 84.000 КМ

- 3. Добит компаније „Х“ износи 150.000 КМ, трошкови материјала износе 225.000 КМ, обавезе према добављачима су се повећале за 75.000 КМ, а потраживања од купаца се смањила за 150.000 КМ. Колико износи готовина на крају периода, ако је на почетку износила 150.000 КМ?**
 - a) 525.000 КМ
 - b) 450.000 КМ
 - c) 300.000 КМ
 - d) 225.000 КМ

- 4. Према МРС 23 – Трошкови позајмљивања, извјештајни ентитет треба да започне капитализацију трошкова када први пут испуни наведне сљедеће услове:**
 - a) предуземе активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају
 - b) направи трошкове позајмљивања
 - c) направи издатке за средство
 - d) Ништа од наведеног

- 5. У складу са релевантним МРС/МСФИ, консолидоване финансијске извјештаје примјеном методе потпуне консолидације не припрема:**
- a) правно лице које учествује у заједничком подухвату
 - b) матично правно лице
 - c) зависно правно лице
 - d) правно лице које над другим правним лицем остварује значајан утицај
- 6. Код примјене модела набавне вриједности у складу с МСФИ 16, корисник лизинга треба да одмјерава имовину са правом коришћења по:**
- a) по набавној вриједности умањеној за сваку евентуалну акумулирану амортизацију и губитке од умањења вриједности
 - b) по набавној вриједности усклађеној за евентуална поновна одмеравања обавезе по основу лизинга
 - c) по фер вриједности умањеној за губитке од умањења вриједности
 - d) ништа од наведеног
- 7. Према МСФИ 15 – Приход од уговора с купцима, добро или услугу која је обећана купцу сматрамо дистинктивном ако су исуњени сљедећи критеријуми:**
- a) купац може да има корист од добара или услуга самих по себи или заједно са другим ресурсима који су лако доступни купцу
 - b) обећање тог ентитета да ће пренијети добра или услуге купцу може да се идентификује одвојено од других обећања у уговору
 - c) обећање да ће добро или услуга бити пренијета је јасно изражено у контексту уговора
 - d) Ништа од наведеног
- 8. Коефицијент обрта залиха материјала се рачуна као:**
- a) плаћање добављачима/продаја купцима
 - b) набављене залихе материјала/нето продаја
 - c) набавна вриједност утрошеног материјала/просјечне залихе материјала
 - d) просјечне залихе материјала/набавна вриједност утрошеног материјала
- 9. Према МСФИ 13 – Одмјеравање фер вриједности, извјештајни ентитет идентификује карактеристике по којима се тржишни учесници генерално издавајају, узимајући у обзир фактуре који су својствени свему што сљеди:**
- a) Имовини или обавези
 - b) Примарном (или најповољнијем) тржишту за имовину или обавезу
 - c) Тржишним учесницима са којима би ентитет учествовао у трансакцији на тржишту
 - d) Ништа од наведеног

10. МСФИ 12 – Објелодањивање о учешћима у другим ентитетима, примјењује ентитет са учешћем у:

- a) зависним ентитетима
- b) заједничким аранжманима (тј. заједничка пословања или заједнички подухвати) и придруженим ентитетима
- c) неконсолидованим структурираним ентитетима
- d) Све наведено

11. У складу са МРС-ом 1 субјект је своје финансијске извјештаје дужан састављати:

- a) по рачуноводственој основи настанка догађаја, изузев извјештаја о готовинским токовима
- b) по рачуноводственој основи настанка догађаја, изузев извјештаја о готовинским токовима и извјештаја о промјенама на капиталу
- c) по новчаном начелу, изузев извјештаја о финансијском положају на крају периода
- d) по новчаном начелу, изузев извјештаја о финансијском положају на крају периода (биланс стања) и извјештаја о укупном резултату (свеобухватној добити)

12. Оквир МСФИ наводи сљедеће концепте очувања капитала:

- a) очување пословног капитала
- b) очување инвестицијског капитала
- c) очување физичког капитала
- d) очување финансијског капитала

13. Које од наведених ставки представљају финансијску имовину:

- a) гоодвилл
- b) потраживања од купаца
- c) улагања у некретнине
- d) улагања у акције других правних лица

14. Након почетног признања по трошку (набавној вриједности) МРС 2 захтијева на сваки сљедећи датум биланса:

- a) повећање вриједности залиха изнад њихове набавне вриједности, ако је нето продајна вриједност на датум биланса виша од набавне вриједности залиха
- b) умањење вриједности залиха до износа нето продајне вриједности, ако је нето продајна вриједности залиха на датум биланса нижа од њихове набавне вриједности
- c) повећање вриједности залиха које су претходно биле признате по нето продајној вриједности до висине њихове набавне вриједности, ако је нето продајна вриједност повећана у односу на претходни датум биланса
- d) ништа ос претходно наведеног

15. Друштво «А» је посредством брокерске куће продало 5.000 акција другог друштва по цијени од 26 КМ по акцији. Провизија брокеру износила је 0,50 КМ по акцији. Ако је књиговодствена цијена акција била 25 КМ по акцији, друштво «А» је продајом акција остварило:
- a) добитак у износу од 5.000 КМ
 - b) добитак у износу од 2.500 КМ
 - c) губитак у износу од 2.500 КМ
 - d) губитак у износу од 5.000 КМ
16. Према МРС-у 8, на терет или у корист акумулисане (нераспоређене) добити требају се признати (и исказати у извјештају о промјенама на капиталу), материјално значајни учинци који су настали по основи::
- a) промјена у рачуноводственим политикама
 - b) промјена у рачуноводственим процјенама
 - c) исправака грешака насталих у ранијим периодима
 - d) исправака грешака насталих у текућем периоду
17. Друштво «Б» је у 2023. години донијело одлуку о распореду добити из 2022. године у износу од 80.000 КМ према којој се 20% добити послје пореза (нето добити) распоређује у резерве, 50% за исплату удјела у добити власницима (удјеличарима), док се преосталих 30% задржава као нераспоређена добит. На основи ове одлуке, укупни капитал друштва (исказан у извјештају о промјенама на капиталу на дан 31. 12. 2023. годину) ће се:
- a) повећати за 32.000 КМ
 - b) повећати за 16.000 КМ
 - c) смањити за 24.000 КМ
 - d) смањити за 40.000 КМ
18. Нето добит друштва «Ц» за текућу годину износи 80.000 КМ, трошак амортизације 20.000 КМ, смањење потраживања од купаца 5.000 КМ, повећање обавеза према добављачима 12.000 КМ и повећање залиха трговачке робе 8.000 КМ. Новчани (готовински) ток од пословних активности друштва «Ц» за текућу годину износи:
- a) 91.000 КМ
 - b) 105.000 КМ
 - c) 109.000 КМ
 - d) 125.000 КМ
19. Према одредбама МРС-а 12 и Одјелка 29 МСФИ-ија за МСС, расход за порез на добит исказује се у висини:
- a) текућег пореза на добит
 - b) одгођеног пореза на добит
 - c) зброја (или разлике) текућег и одгођеног пореза на добит
 - d) разлике између текућег пореза и плаћених аконтација пореза на добит

20. Продавац «Х» је склопио уговор с купцем «К» о испоруци производа «П1» по цијени од 4.000 КМ и производа «П2» по цијени од 6.000 КМ. Према уговору захтијева се да се производ «П1» испоручи одмах, а производ «П2» се испоручује накнадно. Плаћање за испоруку производа «П1» условљено је испоруком производа «П2». Након што продавац «Х» купцу «К» испоручи производ «П1» у вриједности од 4.680 КМ (вриједност испоруке 4.000 КМ плус ПДВ 680 КМ), у својим пословним књигама треба обавити сљедеће књижење:

- a) дугује: потраживања од купаца (4.680 КМ), потражује: приход од продаје (4.000 КМ) и обавеза за ПДВ (680 КМ)
- b) дугује: потраживања од купаца (4.680 КМ), потражује: одгођени приходи (4.680 КМ)
- c) дугује: уговорна имовина (4.680 КМ), потражује: приход од продаје (4.000 КМ) и обавеза за ПДВ (680 КМ)
- d) дугује: уговорна имовина (4.680 КМ), потражује: одгођени приходи (4.680 КМ)

II – ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Производно предузеће „ОМЕГА“ је у току фебруара 2023. године евидентирало сљедеће промјене на залихама материјала "А" који се користи као основни материјал у производњи залиха учинака:

01.02.	Почетно стање	3.000 кг по 13,00 КМ/кг
05.02.	Набавка	3.000 кг по 15,00 КМ/кг
10.02.	Издатница	3.000 кг
15.02.	Набавка	1100 кг по 16,00 КМ/кг
20.02.	Издатница	1100 кг
25.02.	Набавка	3.000 кг по 17,00 КМ/кг
28.02.	Издатница	1100 кг

Предузеће залихе материјала прати по стварним набавним цијенама.

- a)* израчунати вриједност залиха материјала на крају фебруара 2023. године ако се набавна вриједност утрошених залиха рачуна помоћу методе пондерисане просјечне цијене, а залихе се прате према периодичном (дисконтинуираном)
(5 бодова)
- b)* израчунати вриједност залиха материјала на крају фебруара 2023. године ако се набавна вриједност утрошених залиха рачуна помоћу ФИФО методе, а залихе се прате према сталном (континуираном) систему
(5 бодова)

РЈЕШЕЊЕ

Задатак број 2

У 2022. години друштво “Гама” д.о.о евидентирало је сљедеће податке:

1	Приходи од продаје готових производа	1.170.000
2	Приходи од субвенција	18.200
3	Позитивне курсне разлике	44.200
4	Приходи од повећања вриједности сталне имовине	14.300
5	Трошкови материјала	287.300
6	Трошкови зарада и накнада зарада	357.500
7	Трошкови производних услуга	13.000
8	Трошкови амортизације	54.600
9	Расходи камата	24.700
10	Почетно стање залиха недовршене производер	85.800
11	Крајње стање залиха недовршене производње	81.900
12	Почетно стање готових производа	70.200
13	Крајње стање готових производа	89.700
14	Трошкови управе	97.500
15	Трошкови продаје	91.000

Стопа пореза на добит је 10% (нема порески непризнатих расхода ни пореских олакшица).

Ваш задатак је да саставите **БИЛАНС УСПЈЕХА** предузећа „Гама“ д.о.о. за период 01.01. - 31.12.2022. године:

- a)** по методи укупних трошкова (10 бодова)
b) по методи трошкова продатих учинака (10 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3

Друштво «Д» је на дан 30.12.2022. (и на дан 31.12.2021.) године на контима имовине и извора имовине имало сљедећа стања:

Назив конта	(у КМ)	
	30.12.2022.	31.12.2021.
Опрема (<i>брutto књиговодствена вриједност</i>)	1.680.000	1.600.000
Исправка вриједности опреме	1.100.000	1.000.000
Залихе робе (<i>малопродајна вриједност</i>)	93.600	140.400
Укалкулисана разлика у цијени	16.000	20.000
Укалкулисани ПДВ	13.600	20.400
Трансакцијски рачуни	120.000	100.000
Потраживања од купаца	280.000	232.000
Исправка вриједности потраживања од купаца	20.000	48.000
Потраживања за улазни ПДВ	12.000	0
Основни капитал	348.000	348.000
Нераспоређена добит ранијих година	148.000	128.000
Нераспоређена добит текуће године	0	72.000
Дугорочна резервирања	60.000	80.000
Краткорочни кредити	68.000	56.000
Обавезе према добављачима	188.000	200.000
Обавезе за бруто плаће	0	60.000
Обавезе за порез на добит	0	8.000
Обавезе за ПДВ	28.000	32.000

На скупинама конта промета у периоду од 1.1. до 30.12. 2020. године исказане су сљедеће вриједности:

Скупина конта	Износ (КМ)
Пословни приходи	2.000.000
Остали приходи	100.000
Пословни расходи	1.800.000
Финансијски расходи	8.000
Остали расходи	96.000

Под датумом 31.12. 2022. евидентиране су сљедеће пословне промјене:

- 1) Обрачуната је амортизација у износу од 20.000 КМ.
- 2) Обрачунате су бруто плате запослених у износу од 60.000 КМ.
- 3) Извршено је вриједносно усклађење потраживања од купаца у износу од 28.000 КМ.
- 4) Укинута су неискориштене обавезе по основу резервисања у гарантним роковима у износу од 32.000 КМ.
- 5) Салдиран је ПДВ за децембар 2022. године.

Од Вас се тражи сљедеће:

- а) Евидентирајте пословне промјене 1) до 5)** (5 бодова)
- б) Израчунајте добит или губитак прије пореза, порез на добит** (стопа пореза на добит је 10%) **и нето добит или губитак за 2022. годину.** (3 бода)

с) Саставите Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на дан 31.12.2022.
године (с упоредним подацима на дан 31.12.2021.) (12 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4

Друштво је 10. 1. 2018. године набавило компјутерску опрему чија је набавна вриједност 20.000 КМ. За рачуноводствене потребе компјутерска опрема се амортизује линеарном методом у процијењеном корисном вијеку од 5 година. Амортизација исте опреме за пореске сврхе обрачунава се линеарном методом по годишњој стопи од 30%. Стопа пореза на добит је 10%.

Од Вас се тражи сљедеће:

- а) Прикажите обрачун амортизације компјутерске опреме за рачуноводствене и пореске сврхе у процијењеном вијеку кориштења, те утврдите износе привремене разлике и одгођених пореза за сваку годину (2018.-2022.) корисног вијека употребе компјутерске опреме. (6 бодова)**
- б) Утврдите износе текућег пореза и добити после опорезивања (нето добити):**
- ✓ за **2020.** годину, за коју је добит прије опорезивања (исказана у билансу успјеха) износила **40.000 КМ**; и
 - ✓ за **2022.** годину, за коју је добит прије опорезивања износила **50.000 КМ**. (4 бода)
- У пореским биланцама за 2020. и 2022. годину нису биле исказане «сталне» нити друге привремене разлике, осим по основи амортизације.

РЈЕШЕЊЕ:

